

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯКомисия за енергийно
и водно регулиране**РЕШЕНИЕ****№ ОУ-6****от 25.07.2024 г.**

на закрито заседание, проведено на 25.07.2024 г., като разгледа административната преписка, образувана по подадено от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД заявление с вх. № Е-13-49-1011 от 30.03.2022 г. за одобряване на Общи условия за продажба на електрическа енергия при условията на доставка от последна инстанция на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, установи следното:

В чл. 21, ал. 1, т. 4 във връзка с чл. 95а, ал. 2 от Закона за енергетиката (ЗЕ) е регламентирано правомощие на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) да одобрява общите условия, при които крайните клиенти се снабдяват с електрическа енергия от доставчик от последна инстанция. В тази връзка със заявление с вх. № Е-13-49-1011 от 30.03.2022 г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е отправило до КЕВР искане за одобряване на общите условия на доставчик от последна инстанция и е представило проекти на Общи условия за продажба на електрическа енергия при условията на доставка от последна инстанция на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД (проект на ОУ) и на Правила за работа с потребители на енергийни услуги на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, в качеството му на доставчик от последна инстанция (проект на Правила).

Съгласно чл. 129, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката при разглеждане на предложените проекти на общи условия КЕВР може да изисква от енергийните предприятия допълнителна информация и да дава задължителни указания и срок за изменение и допълнение на проектите за общи условия с оглед привеждането им в съответствие с изискванията на закона и осигуряване на равнопоставеност.

По силата на чл. 148, ал. 2 от Закона за защита на потребителите (ЗЗП), когато в нормативен акт е предвидено държавен орган да одобрява общите условия на договорите с потребители, те се изпращат на Комисията за защита на потребителите (КЗП) за становище за наличието на неравноправни клаузи и държавният орган одобрява общите условия на договорите с потребители само, ако КЗП одобри предоставените ѝ общи условия и след като прецени, че те не съдържат неравноправни клаузи. В изпълнение на 148, ал. 2 от ЗЗП с писмо с изх. № Е-13-49-23 от 14.12.2023 г. разглежданите проекти са изпратени за становище на КЗП.

С писмо с вх. № Е-13-49-23 от 25.04.2024 г. КЗП е уведомила КЕВР, че при извършения анализ за наличие на неравноправни клаузи в проектите на ОУ и на правила са констатирани неравноправни клаузи в чл. 12, ал. 2, чл. 13, ал. 2 и ал. 3, чл. 17, чл. 21, ал. 2 и чл. 23, ал. 3 от проекта на ОУ.

В допълнение, в хода на административното производство, образувано по заявление с вх. № Е-13-49-1011 от 30.03.2022 г., са влезли в сила изменения и допълнения на чл. 38а, 38б и чл. 38д от ЗЕ, които следва да се отразят в проектите на ОУ и на правила, тъй като са относими към тях. Съгласно чл. 38а, ал. 1, т. 9 и т. 10 от ЗЕ договорите с потребители на енергийни услуги задължително съдържат условията, при които крайните клиенти осъществяват достъпа до данните си или отправят искане за предоставяне на

техните данни, като за предоставянето на тези услуги не се начислява допълнително плащане и номер на партидата на крайния клиент и единния идентификационен код за точката на измерване на крайния клиент. Също така, по аргумент от чл. 38а, ал. 3 от ЗЕ крайни клиенти, в това число битови, които имат достъп до системи за авансови плащания и изберат този метод за плащане, не трябва да са поставени от системите за авансово плащане в по-неблагоприятно положение спрямо останалите клиенти. По силата на чл. 38б, ал. 1, т. 11 енергийните предприятия – страни по договорите с потребители на енергийни услуги предоставят на потребителите информация за крайната дата на договора, а според чл. 38б, ал. 8 преди сключването на договор за доставка на електрическа енергия или преди удължаването на вече сключен договор енергийните предприятия по ал. 1 предоставят на потребителите обобщение на основните договорни условия, което е лесно видимо и е формулирано по кратък и ясен начин и включва най-малко информация за общата цена, промоциите, допълнителните услуги, отстъпките и правата на потребителите.

На следващо място, с измененията на чл. 38д от ЗЕ във връзка с § 1, т. 13в, т. 13г и т. 66в от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката са преуредени понятията, редът и условията, касаещи уязвими клиенти, като за енергийните предприятия, предоставящи универсална услуга и услуги от обществен интерес, е предвидено, че в общите условия за снабдяване с електрическа енергия и в правилата им за работа с потребителите на енергийни услуги следва да се определят специални процедури за предоставяне на информация, свързана с потреблението, и за уреждане взаимоотношенията с уязвими клиенти за недопускане на преустановяване на снабдяването им с електрическа енергия.

На основание чл. 129, ал. 2 от НЛДЕ КЕВР е постановила Решение № ОУ-4 от 23.05.2024 г., с което е дала задължителни указания на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД да приведе проектите на ОУ и на Правила в съответствие с посочените по-горе изменения на ЗЕ, а проекта на ОУ да го приведе и в съответствие със становището на КЗП.

С писмо с вх. № Е-13-49-1011 от 10.06.2024 г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е представило коригирани проекти на ОУ и Правила, съобразени с Решение № ОУ-4 от 23.05.2024 г., както следва:

- в чл. 1 от проекта на ОУ са дефинирани понятията: „Домакинство“ има значението дадено му в §1, т. 13в от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕ“; „Домакинство в положение на енергийна бедност“ има значението дадено му в §1, т. 13г от ДР на ЗЕ“; „Уязвим клиент“ означава „Уязвим клиент за снабдяване с електрическа енергия“ по смисъла на §1, т. 66в от ДР на ЗЕ“; „Потребител - има значението, дадено му в §13, т. 1 от ДР на Закона за защита на потребителите (обн., ДВ, бр., 99 от 2005)“;

- в чл. 7 от проекта на ОУ е създадена нова точка: „да отправи искане за предоставяне на данни му до ЕВН ЕС-ДПИ, включително, но не само номер на партида и единен идентификационен код за точката/точките му на измерване. включително и по електронен път, без да дължи допълнително заплащане“;

- в чл. 10 от проекта на ОУ е създадена нова точка: „да предостави на Клиента информацията по чл. 7, т. 4 в срока по чл. 22, ал. 1.“;

- чл. 12, ал. 3 е прецизирана, както следва: „До 20-о (двадесето) число на месеца, следващ отчетния ЕВН ЕС-ДПИ има право да издаде фактура за етапно плащане за текущия календарен месец в размер на 50 % от стойността на фактурата за предходния месец като Клиентът заплаща на ЕВН ЕС-ДПИ дължимите суми по такава фактура до двадесет и пето (25-о) число на месеца, в който тя е издадена. Предходното изречение не се прилага по отношение на Клиент, който е Потребител, а този случай ЕВН ЕС-ДПИ издава фактури по реда на ал. 2.“

- в чл. 12 от проекта на ОУ се създава нова алинея: „Клиент, който е и Потребител има право да поиска от ЕВН ЕС-ДПИ начинът на фактуриране и плащане по ал. 3 да се

прилага и по отношение на него, като в този случай, ЕВН ЕС-ДПИ се задължава да промени начина на фактуриране и плащане в следващия възможен отчетен период.“;

- чл. 13, ал. 2 от проекта на ОУ е допълнен с ново изречение: „Като изключение от предходното изречение, в случай че Клиентът е и Потребител - срокът плащане започва да тече от момента, в който Клиентът е получил достъп до съответната фактура, чрез публикуването в онлайн платформата за обслужване на клиенти на ЕВН ЕС-ДПИ.“;

- чл. 13, ал. 3 от проекта на ОУ е допълнен с изречение трето: „В случай че Клиентът е и Потребител, предходното изречение се прилага, само ако сумата в повече не е заплатена по вина на ЕВН ЕС- ДПИ.“;

- чл. 21, ал. 2 от проекта на ОУ е прецизиран: „ЕВН ЕС-ДПИ и Клиентът разглеждат обстоятелствата по ал. 1 и доброволно уреждат взаимоотношенията си. При непостигане на съгласие, спорът се отнася за решаване до компетентния съд по седалището на ЕВН ЕС-ДПИ, освен в случаите, в които Клиентът е и Потребител, когато се прилагат правилата за определяне на местна подсъдност, съдържащи се в Гражданския процесуален кодекс.“;

- чл. 23, ал. 3 от проекта на ОУ е прецизиран: „В случай че извънсъдебното решаване на спора между ЕВН ЕС-ДПИ и Клиента се окаже невъзможно, то спорът се отнася за решаване до компетентния съд по седалището на ЕВН ЕС-ДПИ, като приложимо е българското законодателство. В случаите, в които Клиентът е и Потребител се прилагат правилата за определяне на местна подсъдност, съдържащи се в Гражданския процесуален кодекс.“;

- Във връзка с указанието за привеждане на проекта на ОУ в съответствие с чл. 38б, ал. 1, т. 11 и ал. 8 от ЗЕ в проекта на ОУ дружеството излага, че разпоредбата на чл. 38б, ал. 1, т. 11 от ЗЕ изисква на потребителите да бъде предоставяна информация за крайната дата на договора, а чл. 38б, ал. 8 от ЗЕ гласи, че преди сключването на договор за доставка на електрическа енергия или преди удължаването на вече сключен договор, на потребителите трябва да бъде предоставено обобщение на основните договорни условия, което е лесно видимо и е формулирано по кратък и ясен начин и включва най-малко информация за общата цена, промоциите, допълнителните услуги, отстъпките и правата на потребителите. С оглед на особеностите на договора за доставка на електрическа енергия от ДПИ и по-точно, че той е условие, без което крайните клиенти не могат да участват на пазара на електрическа енергия по свободно договорени цени (чл. 15, ал. 5 от Правилата за търговия с електрическа енергия), предложението на дружеството е в Общите условия да бъде допълнен нов чл. 29 със следното съдържание:

„Чл. 29. (1) Клиентът декларира, че му е известно, че наличието на сключен договор за доставка на електрическа енергия от доставчик от последна инстанция е задължително условие за участието му на пазара на електрическа енергия по свободно договорени цени и че ЕВН ЕС-ДПИ не може да откаже снабдяване на Клиента с електрическа енергия по причини, непосочени в закона. (2) С оглед на изложеното в ал. 1, Страните се съгласяват, че тези Общи условия действат между тях за неопределен срок и за всеки период, в който са на лице условията за доставка от последна инстанция по отношение на всички или някои от Обектите на Клиента и тези Обекти са причислени към балансиращата група на ЕВН ЕС-ДПИ.“.

- в проекта на ОУ се създава нов раздел както следва:

„РАЗДЕЛ XII. УЯЗВИМИ КЛИЕНТИ И ДОМАКИНСТВО В ПОЛОЖЕНИЕ НА ЕНЕРГИЙНА БЕДНОСТ

Чл. 24. ЕВН ЕС - ДПИ предоставя на Уязвимите клиенти и на Домакинствата в положение на енергийна бедност безплатно информация, свързана с потреблението на електрическа енергия в Обектите им. За да се възползва от това право е необходимо Потребителят да подаде заявление в място за обслужване на клиенти на ЕВН ЕС - ДПИ или по електронен път.

Чл. 25. ЕВН ЕС - ДПИ предоставя на Уязвимите клиенти и на Домакинствата в положение на енергийна бедност, съвети за намаляване на потреблението на електрическа

енергия чрез прилагане на енергоефективни мерки и/ или други способи за управление на енергийното потребление в обектите чрез официалната си интернет страница.

Чл. 26. За избягване на преустановяване на електроснабдяването, ЕВН ЕС - ДПИ може да предложи на Уязвимите клиенти и на Домакинствата в положение на енергийна бедност при поискване от тяхна страна разсрочване на задълженията им, информация за програми за финансово подпомагане, съвети за управление на дълга и промяна на тарифния план, консултациите по чл. 25, възможност за авансово плащане по чл. 12, ал. 3 от Общите условия и др. “;

- в проекта на Правила се създава нов раздел, а именно:

„РАЗДЕЛ IV УЯЗВИМИ КЛИЕНТИ И ДОМАКИНСТВО В ПОЛОЖЕНИЕ НА ЕНЕРГИЙНА БЕДНОСТ

Чл. 8. ЕВН ЕС - ДПИ предоставя на Уязвимите клиенти и на Домакинствата в положение на енергийна бедност безплатно информация, свързана с потреблението на електрическа енергия в Обектите им. За да се възползва от това право е необходимо Потребителят да подаде заявление в място за обслужване на клиенти на ЕВН ЕС - ДПИ или по електронен път.

Чл. 9. ЕВН ЕС - ДПИ предоставя на Уязвимите клиенти и на Домакинствата в положение на енергийна бедност, съвети за намаляване на потреблението на електрическа енергия чрез прилагане на енергоефективни мерки и/ или други способи за управление на енергийното потребление в обектите чрез официалната си интернет страница.

Чл. 10. За избягване на преустановяване на електроснабдяването, ЕВН ЕС -ДПИ може да предложи на Уязвимите клиенти и на Домакинствата в положение на енергийна бедност при поискване от тяхна страна разсрочване на задълженията им, информация за програми за финансово подпомагане, съвети за управление на дълга и промяна на тарифния план, консултациите по чл. 9, възможност за авансово плащане по чл. 12, ал. 3 от Общите условия и др.“.

КЗП е приела чл. 17 от проекта на ОУ за неравноправна клауза по смисъла на чл.143, ал.1 във връзка с ал. 2, т. 2 и т. 20 от ЗЗП, тъй като представлява уговорка във вреда на потребителя, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и потребителя, като ограничава правата на потребителя, произтичащи от закон, както и предоставя възможност на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД едностранно да определя дължимост на допълнителни такси за включване и изключване на снабдяването. В тази връзка КЗП е посочила, че липсва законова регламентация за дължимост на допълнителни такси от потребителите предвид разпоредбата на чл. 124 от ЗЕ, съгласно която енергийното предприятие възстановява снабдяването и/или присъединяването на клиентите след отстраняване на причините, довели до преустановяването им. Поради това, КЗП е счела, че чл. 17 от проекта на ОУ следва да се прецизира в съответствие с разпоредбата на чл. 124 от ЗЕ.

С оглед становището на КЗП в представеният с писмо с вх. № Е-13-49-1011 от 10.06.2024 г. коригиран проект на ОУ „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е предложило нова редакция на чл. 17 от проекта на ОУ, както следва: „ЕВН ЕС-ДПИ изисква от оператора на електроразпределителната мрежа възстановяването на снабдяването с електрическа енергия на съответния обект на Клиента, след отстраняване на причините за и последиците от преустановяването на снабдяването с електрическа енергия“. В предложената редакция на чл. 17 от проекта на ОУ условията за възстановяване на снабдяването с електрическа енергия са с по-широк обхват от тези по чл. 124 от ЗЕ, тъй като освен посочените в правната норма условия – да са отстранени причините за преустановяване на снабдяването, дружеството допълнително е включило като условие необходимостта от отстраняване и на последиците от преустановяването на снабдяването. Поради това, с оглед съответствие на чл. 17 от проекта на ОУ с чл. 124 от ЗЕ, разпоредбата на ОУ следва да придобие редакция: „ЕВН ЕС-ДПИ изисква от оператора на електроразпределителната мрежа възстановяването на снабдяването с

електрическа енергия на съответния обект на Клиента, след отстраняване на причините за преустановяване на снабдяването с електрическа енергия“.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 4 и т. 5, чл. 38в, чл. 38д и чл. 95а, ал. 2 от Закона за енергетиката и чл. 148, ал. 2 от Закона за защита на потребителите и чл. 130, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Одобрява Общи условия за продажба на електрическа енергия при условията на доставка от последна инстанция на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, приложение към настоящото решение;

2. Одобрява Правила за работа с потребители на енергийни услуги на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, в качеството му на доставчик от последна инстанция, приложение към настоящото решение.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София - град в 14 (четиринадесет) дневен срок.

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДИМИТЪР КОЧКОВ

съгласно Заповед № 3-ОХ-49/18.07.2024 г.

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА